

Ιωάννα Χατζίδη

**Πρώτη πατρίδα είναι η Δεύτερη
πατρίδα!**

Δεν ήξερα πού να πάω, τι να κάνω, ποιόν να εμπιστευτώ μετά από αυτήν την κατάληξη στην Κω, ένα νησί στην Ελλάδα. Χωρίς γονείς, αδέρφια, φαγητό, ρούχα φοβήθηκα πως η ζωή μου τελείωσε! Μια τεράστια μαύρη τρύπα κατέτρωγε σιγά-σιγά όλο τον κόσμο αρχίζοντας απ' την Συρία, την πατρίδα μου. Έτσι ακριβώς ένιωθα! Λες και όλα είχαν γίνει πια μια μακρινή ανάμνηση. Λες και η καρδιά μου είχε αδειάσει, παρά μόνο μια σταλίτσα κόκκινο είχε παραμείνει ανάμεσα στο μαύρο και σκοτεινό μίσος για τον άνθρωπο που μας είχε υποσχεθεί ένα καλύτερο μέρος. Εκείνο το μέρος της καρδιάς μου υπερίσχυε! Στην ξηρά δεν είχε βγει η πραγματική Αΐσα, ένα αισιόδοξο κορίτσι που περνά κάθε δυσκολία με σκληρή δουλειά και χαμόγελο, αλλά μια ψεύτικη απομίμηση! Άραγε χάθηκαν όλα; Αυτά τα πράγματα με προβλημάτιζαν στο αυτοκίνητο προς το Κέντρο Περίθαλψης και Διαμονής Ανήλικων Προσφύγων.

– Φτάσαμε!

Η κυρία Αγγελική όπως ονομαζόταν, με πήρε αγκαλιά και μπήκαμε σε ένα μεγάλο κτήριο με πολλά σκαλιά και εκεί συνάντησα παιδιά της ηλικίας μου. Και αυτά από την Συρία ήταν. Ανάμεσά τους και μια άλλη κοπέλα που μου φαινόταν πολύ γνωστή. – Πάω μέσα για να κανονίσω την διαμονή σου εδώ.

– Αΐσα;

– Ξαδερφούλα μου! Τι κάνεις; Έχω τόσο καιρό να σε δω! Ένα χρόνο; Πρέπει να είναι χάλια να ζεις μακριά από την πατρίδα σου, της είπα στα ελληνικά μια και πριν φύγουμε οι γονείς μου φρόντιζαν επί χρόνια να μάθω ελληνικά. Ήμασταν μια πλούσια οικογένεια και δεν μας έλειπε τίποτα!

– Η αλήθεια είναι πως εδώ είναι όλα καταπληκτικά! Εδώ μας φροντίζουν με πολλούς γιατρούς και κοιμόμαστε σε απαλά στρώματα με μαξιλάρια και κουβέρτες.

– Μα όλα αυτά τα είχαμε και στην Συρία! Τίποτα δεν θα με κάνει να παραδεχτώ πως σε αυτό το μέρος θα βρω την ευτυχία που στερήθηκα μέσα σε 15 δευτερόλεπτα! ΤΟΥΣ ΓΟΝΕΙΣ ΜΟΥ, ΤΑ ΑΔΕΡΦΙΑ ΜΟΥ! Τίποτα δεν θα με πείσει πως εδώ είναι όλα καλύτερα!

– Τους γονείς σου; Αΐσα δεν ήξερα! Λυπάμαι πολύ! Πώς;

– Σε έναν βομβαρδισμό! Τα αδέρφια μου, στη θάλασσα!

– Μην ξεχνάς όμως ότι κι εγώ έχασα τους γονείς μου! Και όμως πίστεψέ το! Εδώ είναι πολύ καλύτερα! Να σε ρωτήσω κάτι; Στη Συρία είχαμε μεγάλα νοσοκομεία; Μπορούσαμε να κυκλοφορούμε με ότι ρούχα θέλαμε; Σαν κορίτσια είχαμε τον κατάλληλο σεβασμό; Και το πιο σημαντικό. Μπορούσαμε να πάμε σε μια πλατεία για να παίξουμε ή να βγούμε για μια βόλτα με την οικογένειά μας χωρίς να περιμένουμε έναν βομβαρδισμό, έναν πυροβολισμό ή ακόμα μια αθώα ψυχή να χάνεται για τα συμφέροντα ενός χοντρού ανθρώπου που με αυτόν τον τρόπο βγάζει χρήματα;

Εκείνη την στιγμή ήρθε η κυρία Αγγελική και με νοήματα προσπαθούσε να μιλήσει. Η ξαδέρφη μου με κοίταγε με ένα παράξενο βλέμμα χαράς και εκδικητικότητας. Τότε κατάλαβα τον λόγο που δεν την συμπάθησα ποτέ μου. Επειδή χαιρόταν με τον πόνο του άλλου και ζήλευε με την χαρά του. Επιτέλους η κυρία Αγγελική ήρθε να με γλιτώσει από τη συνέχιση της συζήτησης με την ξαδέρφη μου και να με απαλλάξει προς το παρόν από την παρουσία της.

– Συγγνώμη που άργησα!

– Μιλάω Ελληνικά, της αποκρίθηκα.

– Αλήθεια; Πώς σε λένε; Πώς έμαθες Ελληνικά;

– Με λένε Αϊσα Σεμπού. Οι γονείς μου σχεδίαζαν να φύγουμε από την Συρία εδώ και πολλά χρόνια, για αυτό φρόντιζαν να μάθουμε Ελληνικά εγώ και τα άλλα μου αδέρφια τον Αμπαντάν, την Αντιβά, τον Αραμπά και την Άφρη. Οι γονείς μου χάθηκαν στην Συρία σε βομβαρδισμό. Μετά από αυτό το τραγικό συμβάν, ως η μεγαλύτερη, έπρεπε να φύγουμε μόνοι με τα αδέρφια μου. Μέσα σε 15 δευτερόλεπτα ένωθα την γη να χάνεται και όλα να τελειώνουν! Η βάρκα γύρισε και όλοι έπεσαν στο νερό. Ύστερα ένα κύμα ήρθε και ισοπέδωσε κάθε ελπίδα μου να βρω τα αδέρφια μου και να ξεκινήσω μια ήρεμη ζωή όπου κι αν έφτανα. Εκείνο το κύμα με ξέβρασε εδώ, εξαθλιωμένη και ταλαιπωρημένη σε αυτά τα εδάφη της απαισιοδοξίας!

– Τραγικό! Λυπάμαι πάρα πολύ! Ελπίζω εδώ να βρεις την ηρεμία που ζητάς! Προς το παρόν έλα να σου δείξω το δωμάτιό σου. Η κυρία Αγγελική με πήγε μέσα σε εκείνο το μεγάλο κτήριο όπου είδα ακόμα περισσότερα παιδιά. Με κοίταζαν σαν να ήξεραν πως περνάω και ήταν έτοιμα να με συμβουλέψουν. Σαν την οικογένεια που έχασα. Μήπως δεν ήταν όλα τόσο τραγικά όσο τα είχε πλάσει το άπειρο μυαλό μου; Μήπως αυτοί οι άνθρωποι είχαν στ' αλήθεια να μου δώσουν πράγματα και να με γεμίσουν με συναισθήματα χαράς και ξεγνοιασιάς; Δεν ήξερα.

– Αυτό είναι το δωμάτιό σου, μου είπε γλυκά. Ελπίζω να σου αρέσει πολύ! Σε εκείνη την βαλίτσα είναι ρούχα, παπούτσια και παιχνίδια! Θα είσαι πολύ κουρασμένη! Κοιμήσου και μόλις ξυπνήσεις έλα κάτω για να φάμε όλοι μαζί το μεσημεριανό. Μπήκα σε ένα μεγάλο δωμάτιο με, πεντακάθαρα σεντόνια και μαλακά στρώματα και μαξιλάρια και μπάνιο. Και ποιος άραγε να έμενε μαζί μου; Όχι η ξαδέρφη μου, δεν θα το άντεχα! Ήξερα όμως πως αργά ή γρήγορα θα έλυνα αυτή μου την απορία. Γιατί κανένα μυστικό δεν κρύβεται από την Αϊσα! Μετά από μπάνιο και ύπνο αποφάσισα να τιμήσω με την παρουσία μου όλους όσους ήταν στην τραπεζαρία για το μεσημεριανό. Φόρεσα ένα υπέροχο ροζ φόρεμα και ένα ζευγάρι άσπρα παπούτσια. Ένωθα σαν την Σταχτοπούτα καθώς κατέβαινα τις σκάλες προς την τραπεζαρία. Μόνο ο πρίγκιπας έλειπε! Πρίγκιπας; Ποτέ μου δεν είχα σκεφτεί κάτι τέτοιο παλιότερα. Τότε συνειδητοποίησα πως είχα πια μεγαλώσει. Κι όμως έβλεπα μπροστά μου τον πρίγκιπα. Δεν είχε άσπρο άλογο αλλά ήταν πολύ όμορφος και καλοντυμένος. Δεν ήταν πολύ μαυριδερός αλλά είχε ακριβώς το χρώμα που είχα και εγώ. Άρα μάλλον ήταν και εκείνος από την Συρία. Μου μίλησε!

– Γεια σου.

– Γεια και σε σένα.

– Η καινούρια;

– Αν με το καινούρια εννοείς εμένα, τότε ναι εγώ είμαι. Με λένε Αϊσα. Εσένα;

– Με λένε Αζμάν. Είμαι από την Δαμασκό της Συρίας και είμαι 12 ετών. Εσύ;

Είχα γίνει κατακόκκινη όταν με ρώτησε!

– Είμαι και εγώ 12 αλλά κατάγομαι από την Χαμπάτ.

Ξαφνικά ακούστηκε η φωνή της κυρίας Αγγελικής που ήταν σωτήρια από τη μια μεριά και σπαστική από την άλλη.

– Παιδιά ελάτε το φαγητό είναι έτοιμο!

Μόλις φάγαμε η κυρία Αγγελική μας είπε ότι στις έξι το απόγευμα θα πάμε να παίξουμε στην διπλανή πλατεία. Εν τω μεταξύ με πήρε από το χέρι και μου είπε: «Έλα να μιλήσουμε». Τότε της εξιστόρησα με σειρά όλα τα γεγονότα. Ότι ο πόλεμος ήταν σκληρός και οι γονείς μου αποφάσισαν να μαζέψουν χρήματα για να φύγουμε και ότι φρόντιζαν να μας παρέχουν τα πάντα. Ξαναείπα πως ήμασταν από τις πλούσιες οικογένειες και έτσι κάναμε μαθήματα ελληνικών για να ήμασταν έτοιμοι όταν θα φεύγαμε. Περιέγραψα με κάθε λεπτομέρεια τον βομβαρδισμό και τον τρόπο που γύρισε η βάρκα.

- Ησύχασε! Συμβαίνουν αυτά. Κι εγώ έχασα τους γονείς μου σε μικρότερη ηλικία μάλιστα.
- Αλήθεια; Συγγνώμη που ρωτάω αλλά πώς;
- Δεν πειράζει. Έχει περάσει πολύς καιρός αλλά ακόμα δεν μπορώ να ξεχάσω. Σε ένα τροχαίο. Οι γονείς μου ερχόντουσαν να με πάρουν από το μάθημα χορού και ένας αναθεματισμένος μεθυσμένος τράκαρε το αυτοκίνητο του πατέρα μου! Το ποτό στέρησε από εμένα το πολυτιμότερο πράγμα στη ζωή μου! Έτσι έβαλα στόχο, αφού δεν είχα εγώ ευχάριστη παιδική ηλικία, να κάνω ευχάριστη την παιδική ηλικία άλλων παιδιών. Σπούδασα νηπιαγωγός αλλά επειδή δεν διορίστηκα για πολλά χρόνια, αποφάσισα να έρθω εδώ και να δουλεύω χωρίς να πληρώνομαι.
- Χωρίς να πληρώνεσαι; Και πώς βγάζεις χρήματα;
- Όταν είσαι καλός άνθρωπος και καλός χριστιανός σε βοηθάει ο Θεός. Εμένα με βοήθησε δείχνοντάς μου τον κατάλληλο σύζυγο και πατέρα και έτσι δεν μου λείπει τίποτα. Εκείνος δουλεύει και με λίγη οικονομία βγαίνει ο μήνας.
- Πόσα παιδιά έχεις;
- Δύο.

- Και πώς τα καταφέρνεις; Δεν είναι δύσκολο;
- Εισπράττω τόση πολλή αγάπη και ελπίδα από εσάς εδώ και τόση βοήθεια από τον Θεό που όλα μου φαίνονται εύκολα! Τώρα ώρα για παιχνίδι!

Η κυρία Αγγελική δεν ήταν πολύ μεγάλη. Παρόλο που εγώ την έλεγα κυρία από ευγένεια. Ήξερα όμως πως αυτή ήταν το μοναδικό μου πρότυπο, η δεύτερη μου μάνα. Ή μάλλον η πρώτη μου μάνα. Ήταν όντως έξι η ώρα ή τουλάχιστον έτσι έλεγε το ρολόι στην τραπεζαρία.

- Για κάντε όλοι δυάδες ,είπε η κυρία Αγγελική.
- Εγώ πήγα με την Αζμέρ ένα πολύ καλό κορίτσι της ηλικίας μου. Πήγαμε σε μια πλατεία με τα πόδια μια και ήταν πολύ κοντά στο Κέντρο. Πέρασα καταπληκτικά! Τα κορίτσια κάναμε σκοινάκι. Δεν ήμουν και η καλύτερη αλλά έδειξα σε όλα τα κορίτσια πως είμαι πολύ καλή και πως ξέρω πώς να διασκεδάσω. Παρατήρησα όμως πως ένα κορίτσι δεν έπαιζε αλλά καθόταν στην τσουλήθρα χωρίς να κάνει τίποτα. Είχε μέτριο ανάστημα και όμορφα σγουρά μαλλιά. Ήταν πολύ όμορφη και μου κίνησε αμέσως την περιέργεια γιατί ήθελα να μάθω τον λόγο που δεν έπαιζε με τα άλλα παιδιά. Την πλησίασα.

- Γεια σου. Πως σε λένε, την ρώτησα γλυκά.
- Εσάλ, είπε ντροπαλά.
- Εμένα με λένε Αϊσα και είμαι δώδεκα χρονών. Εσύ πόσο χρονών είσαι;
- Έντεκα.
- Θέλεις να γίνουμε φίλες, την ρώτησα ενώ ήξερα πως ήταν ηλίθια αυτή η ερώτηση.
- Ναι, είπε με χαρά.

Περπατήσαμε διασχίζοντας την πλατεία και μιλούσαμε. Μου είπε την ιστορία της.

- Οι γονείς μου χάθηκαν στην βάρκα και αδέρφια δεν είχα. Ήμασταν ούτως ή άλλως πολύ φτωχή οικογένεια και αναγκαστήκαμε να έρθουμε εδώ. Βέβαια εκείνοι δεν πρόλαβαν! Ελληνικά έμαθα εδώ αφού ζω στο Κέντρο περίπου ένα χρόνο. Μου μιλούσε χωρίς λύπη και πόνο, κάτι που επιβεβαίωνε τα λόγια της ξαδέρφης μου, πως η ζωή είναι καλύτερη εδώ. Εγώ ακόμα δεν τις πίστευα! Ξαδέρφη μου είπα; Με αυτήν δεν μίλησα καθόλου στην πλατεία. Δεν έπαιζε με τα άλλα κορίτσια, παρά μόνο μίλαγε με μια φίλη της που μάλλον ήταν το ίδιο ξινή. Όπως λένε και οι Έλληνες «Δείξε μου τον φίλο σου να σου πω ποιος είσαι»!

Μ' αυτά και μ' αυτά πέρασε η ώρα. Ζήτησα από την Αζμέρ να με αφήσει να πάω δυάδα με την καινούρια μου φίλη και εκείνη δεν είχε καμία αντίρρηση. Ανεβαίνοντας στο δωμάτιό μου για να «μείνω λίγο μόνη μου» όπως λένε οι μεγάλοι, ανακάλυψα ποιος ήταν ο συγγάτοικός μου. Και για καλή μου τύχη, ήταν η Εσάλ! Ουφ! Η ανακούφιση που εκείνη τη στιγμή πλημύριζε την καρδιά μου, με γέμισε σιγουριά πως η ζωή μου εδώ δεν θα ήταν και τόσο άσχημη. Μιλήσαμε λίγο ακόμα για την ζωή στην Συρία και ύστερα κοιμηθήκαμε. Άρχισα σιγά σιγά να πιστεύω πως όντως αυτή θα ήταν η πρώτη μου πατρίδα και πως αυτήν θα αγαπούσα πιο πολύ! Αλλά δεν ήμουν ακόμα σίγουρη. Με αυτές τις σκέψεις αποκοιμήθηκα. Και είδα το καλύτερο όνειρο! Ήμουν α λέει γύρω στα τριάντα. Είχα παντρευτεί τον Αζμάν και είχαμε κάνει δύο παιδιά. Μέναμε στην Ελλάδα και όλα ήταν φυσιολογικά. Εγώ ήμουν νηπιαγωγός και ο Αζμάν γιατρός. Είχαμε μείνει καλύτερες φίλες με την Εσάλ και η ξαδέρφη μου έμενε στο Αφγανιστάν. Η κυρία Αγγελική συμπαραστεκόταν σε κάθε δυσκολία και χαιρόταν με κάθε ευτυχία μου! Ξύπνησα γεμάτη αισιοδοξία αλλά και απορίες για το τι μου επιφυλάσσει η ζωή και για το αν θα βγει αυτό το τόσο ωραίο όνειρο αληθινό. Ντύθηκα και μαζί με την Εσάλ κατεβήκαμε κάτω για το πρωινό.

Μόλις τελείωσαν και τα άλλα μαθήματα, πήγαμε με την Εσάλ και συζητήσαμε, παίξαμε και διαβάσαμε στο δωμάτιό μας. Είχαμε πολύ λίγη ώρα αφού πλησίαζε και η ώρα του μεσημεριανού. Αφήσαμε τελικά το διάβασμα και συζητάγαμε και παίζαμε. Τοκ Τοκ! Ακούγεται αμυδρά η πόρτα. «Να περάσω;» Έλεγε η φωνή. Θα την αναγνώριζα ακόμα και σε έκρηξη αυτή τη φωνή. Ήταν η κυρία Αγγελική. Μετά από ένα γρήγορο νόημα με τα μάτια ανάμεσα σε εμένα και την Εσάλ, της άνοιξα την πόρτα.

– Αυτά είναι δικά σου; ,με ρώτησε.

Δεν μπορούσα να το πιστέψω! Ήταν το ζευγάρι παπούτσια που μου είχε χαρίσει η γιαγιά μου στα 12^α γενέθλιά μου ,όταν δηλαδή έμπαινα στην εφηβεία. Αντιλήφθηκα πως τα είχα χάσει όταν το κύμα με είχε ήδη ξεβράσει στην ζεστή αμμουδιά. Έτρεξα με φόρα στην αγκαλιά της κυρίας Αγγελικής και άρχισα να την ρωτάω πως το βρήκε.

– Κάθε παιδί που έρχεται εδώ έχει μαζί του κάποιο αντικείμενο, συνήθως παιχνίδι. Εσύ δεν είχες κανένα. Στην παραλία που σε βρήκαμε, βρήκα αυτό το ζευγάρι παπούτσια και άρχισα να ρωτάω κάθε παιδί σε ποιον ανήκαν. Η ξαδέρφη σου μου είπε ότι είναι δικά σου. Ένωθα ασφάλεια και χαρά στην Ελλάδα. Ένωθα την Ελλάδα σαν μια δεύτερη πατρίδα. Εδώ υπήρξαν άνθρωποι που με βοήθησαν ,που άκουσαν τον πόνο μου, που μου στάθηκαν σε χαρές και λύπες, που με ενθάρρυναν και με γέμιζαν θετικές σκέψεις, που με σεβάστηκαν, που έγιναν πρότυπα για μένα και πάνω από όλα άνθρωποι που με δέχτηκαν όπως είμαι. Χαζή, ντροπαλή, κοντή, εξαθλιωμένη. Αυτοί οι άνθρωποι με μεταμόρφωσαν, με άλλαξαν και με έκαναν αυτό που είμαι. Τώρα, είκοσι χρόνια μετά, βλέπω τα όνειρά μου να πραγματοποιούνται. Ζω την ζωή όπως την φανταζόμουν μικρή. Έχω για σύζυγό μου τον Αζμάν και ζούμε στην Ελλάδα με τα δύο παιδιά μας. Έχω την καλύτερη δουλειά του κόσμου. Είμαι νηπιαγωγός και ο Αζμάν γιατρός. Και οι δύο χαρίζουμε αγάπη στους ανθρώπους. Εγώ στα παιδιά και εκείνος στους ασθενείς του. Οι Έλληνες άνοιξαν την αγκαλιά τους σε εμένα και εγώ ανταποδίδω γράφοντας αυτό το βιβλίο. Μέσα από αυτό το βιβλίο θέλω να δείξω πως η Ελλάδα μου χάρισε τόσα πολλά πως με άλλαξε προς το καλύτερο. Θέλω να δείξω πως η προσφυγιά είναι άσχημο πράγμα και πως δεν θα ξεχάσω ποτέ τις ρίζες μου και τις ρίζες των παιδιών μου. Δεν θα ξεχάσω τον πόνο που τράβηξα μέχρι να έρθω εδώ και τον θάνατο των γονιών μου. Αλλά οι άνθρωποι στο Κέντρο μου απάλυναν αυτόν τον πόνο. Με βοήθησαν να προχωρήσω. Μέσα σε αυτό το Κέντρο, γεννήθηκαν όνειρα, φιλίες, έρωτες, πρότυπα και αλήθειες. Δεν θα ξεχάσω ποτέ τίποτα από όλα αυτά. Δεν θα ξεχάσω τον τρόπο που με υποδέχτηκαν στο Κέντρο και τον τρόπο που με κοινωνικοποίησαν σε μια ξένη χώρα. Τώρα πια καταλαβαίνω πως η Ελλάδα ήταν ο τόπος που έζησα, ζω και θα ζω. Και η Ελλάδα δεν είναι τελικά η δεύτερη πατρίδα μου αλλά η πρώτη. Γι αυτό και δεν θα ξεχάσω την φράση του πατέρα μου: «Πρώτη πατρίδα, είναι η δεύτερη πατρίδα»!

Αΐσα Σεμπού

**Αφιέρωμα στα παιδιά-πρόσφυγες.
Φιλολογική επιμέλεια: Μανωλοπούλου Κων/να (ΠΕ02)
20^ο Γυμνάσιο Πατρών .**